

Наталя Будна
Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

ПІДРУЧНИК ДЛЯ 2 КЛАСУ

закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 51(075.2)
Б 90

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2019 №407)

Підручник створено за типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко

Будна Н. О.

Б 90 Математика : підручник для 2 кл. закладів загальн. серед.
освіти / Н. О. Будна, М. В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга –
Богдан, 2023. — 160 с. : іл.

ISBN 978-966-10-7003-4

Підручник за своїм змістом відповідає Державному стандар-
ту початкової освіти та типовій освітній програмі, розробленій
під керівництвом О. Я. Савченко.

Система завдань і вправ спрямована на формування й закрі-
плення обчислювальних навичок, розвиток логічного мислення
та просторової уяви, вироблення вмінь аналізувати, порівнювати
і самостійно робити висновки.

Для учнів 2 класу.

УДК 51(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:
**[bohdan-digital.com/edu2/
https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/](https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/)**

Тех. підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89; admin@bohdan-digital.com

ISBN 978-966-10-7003-4

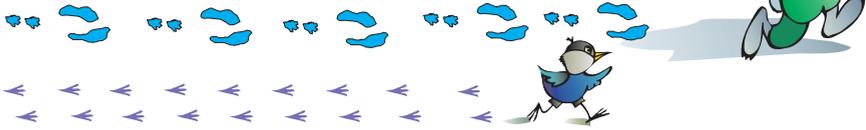
© Будна Н. О., Беденко М. В., 2019
© Навчальна книга – Богдан, 2023

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

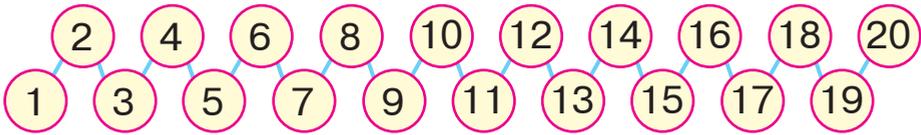
— завдання для класної роботи	— кругові вирази
— завдання підвищеної складності	— виконай за допомогою числового ряду
— завдання для домашньої роботи	— порівняй
— межа матеріалу на урок	— попрацюй у парі

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 1 КЛАСІ

1 → Порахуй окремо сліди горобчика та зайчика. Чиїх слідів більше?

2 → Назвіть числа від 1 до 20 і від 20 до 1. Знайдіть «сусідів» чисел 9, 15, 19.

3 → Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 2 і 3. Знайди значення виразів.

$1 + 2 = 3$	$3 - 2 = 1$		
$2 + 2 = 4$	$4 - 2 = 2$	$1 + 3 = 4$	$4 - 3 = 1$
$3 + 2 = 5$	$5 - 2 = 3$	$2 + 3 = 5$	$5 - 3 = 2$
$4 + 2 = 6$	$6 - 2 = 4$	$3 + 3 = 6$	$6 - 3 = 3$
$5 + 2 = 7$	$7 - 2 = 5$	$4 + 3 = 7$	$7 - 3 = 4$
$6 + 2 = 8$	$8 - 2 = 6$	$5 + 3 = 8$	$8 - 3 = 5$
$7 + 2 = 9$	$9 - 2 = 7$	$6 + 3 = 9$	$9 - 3 = 6$
$8 + 2 = 10$	$10 - 2 = 8$	$7 + 3 = 10$	$10 - 3 = 7$

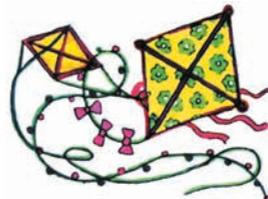
$10 - 2$	$9 - 3$	$9 - 2$
$7 + 3$	$7 + 2$	$5 + 3$

$7 - 3$	$6 + 2$	$8 + 2$
$6 + 3$	$4 + 2$	$8 - 3$

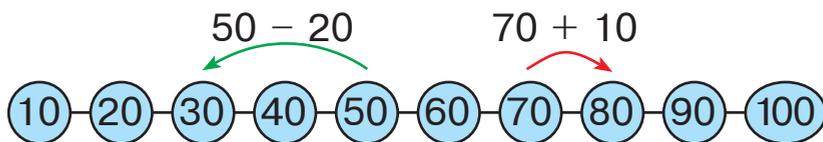
4 → Чого на малюнку більше: ялинок чи лип?

5 → Іринка і Матвійко майструють повітряних зміїв. Іринчин змій має 16 бантиків, а Матвійків — на 2 бантики більше. Скільки бантиків має змій Матвійка?

6 → Поясни, як за допомогою числового ряду знайшли різницю та суму. Виконай дії за зразком.

$20 + 10$	$60 + 20$	$80 + 20$	$100 - 10$
$20 - 10$	$60 - 20$	$80 + 10$	$100 - 20$

7 → На лісовій ділянці посадили 20 ялинок і 30 дубків. Скільки всього дерев посадили?

8 → $10 + 10$	$40 + 30$	$80 - 10$	$100 - 40$
$30 + 10$	$20 + 60$	$90 - 50$	$100 - 60$

9 → Обчисли. Назви найбільшу суму.

$10 + 30$	$80 + 10$
$60 + 20$	$40 + 50$
$6 + 40$	$70 + 30$

$50 + 20 = 70$
 доданок доданок сума
 сума

10 → Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 4 і 5. Знайди значення виразів.

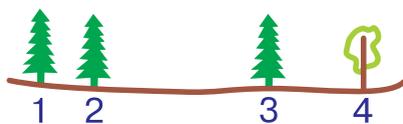

$1 + 4 = 5$	$5 - 4 = 1$	$1 + 5 = 6$	$6 - 5 = 1$
$2 + 4 = 6$	$6 - 4 = 2$	$2 + 5 = 7$	$7 - 5 = 2$
$3 + 4 = 7$	$7 - 4 = 3$	$3 + 5 = 8$	$8 - 5 = 3$
$4 + 4 = 8$	$8 - 4 = 4$	$4 + 5 = 9$	$9 - 5 = 4$
$5 + 4 = 9$	$9 - 4 = 5$	$5 + 5 = 10$	$10 - 5 = 5$
$6 + 4 = 10$	$10 - 4 = 6$		

$6 - 4$	$7 - 4$	$5 + 4$
$5 + 5$	$2 + 5$	$4 + 4$

$8 - 5$	$9 - 5$	$7 - 5$
$6 + 4$	$10 - 5$	$3 + 5$

11 → Відстань між ялинками під номерами 1 і 2 найменша. Назви номери ялинок, відстань між якими найбільша.

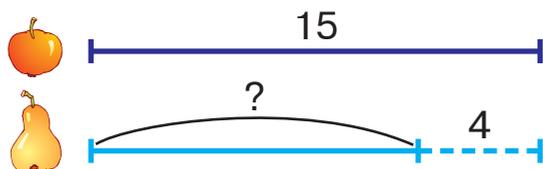

12 → Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) Було 5 груш, поклали ще 3. Скільки груш стало?
- 2) Було 5 груш, 3 груші з'їли. Скільки груш залишилося?
- 3) Було 5 груш і 3 яблука. Чого менше і на скільки?

13 → Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.

14 → Виконай додавання за допомогою монет.

$30 + 40$

$60 + 30$

$30 + 50$

$60 - 30$

$40 + 40$

$40 - 30$

$50 + 50$

$50 - 40$

15 → Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

4

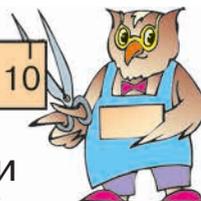
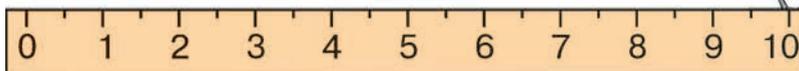

5

Усього ?

16 → Пригадай, скільки сантиметрів в одному дециметрі.

17 → Виміряй довжини відрізків. На скільки сантиметрів зелений відрізок коротший, ніж рожевий?

Щоб знайти, на скільки одне число більше (менше) від іншого, треба від більшого числа відняти менше.

18 $3 + 4$ $8 - 4$ $5 + 5$ $9 - 5$
 $30 + 40$ $80 - 40$ $50 + 50$ $90 - 50$

19 Виконай дії у числовому ланцюжку. Перевір, чи однакові числа на початку та в кінці ланцюжка.

$50 + 30 \rightarrow \square\square - 40 \rightarrow \square\square + 30 \rightarrow \square\square - 20 \rightarrow \square\square$

20 Запиши за зразком.

Зразок.

$18 = 10 + 8$

$46 = \square\square + \square$

$81 = \square\square + \square$

$95 = \square\square + \square$

$79 = \square\square + \square$

21 Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) У кошику було 50 жолудів, а каштанів — на 40 більше. Скільки каштанів було в кошику?
- 2) У кошику було 50 жолудів, а горіхів — на 40 менше. Скільки горіхів було в кошику?
- 3) У кошику було 50 лісових і 40 волоських горіхів. На скільки більше лісових горіхів, ніж волоських, було в кошику?

22 Накресли відрізок, на 2 см довший за даний.

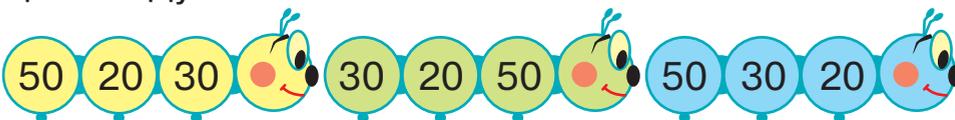

23 У вазі лежало 30 синіх і 20 жовтих слив. Яких слив було більше і на скільки?

24 $80 - 30$ $90 - 40$ $12 - 1$ $14 - 4$

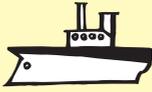
$60 - 40$ $80 - 70$ $10 + 6$ $13 + 1$

25 На якій іграшці сума записаних чисел буде найбільшою? найменшою? Про який закон додавання це нагадує?

26

5

Вітрильників
на 3 більше

?

27

Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 6 і 7. Знайди значення виразів.

$1 + 6 = 7$	$7 - 6 = 1$		
$2 + 6 = 8$	$8 - 6 = 2$	$1 + 7 = 8$	$8 - 7 = 1$
$3 + 6 = 9$	$9 - 6 = 3$	$2 + 7 = 9$	$9 - 7 = 2$
$4 + 6 = 10$	$10 - 6 = 4$	$3 + 7 = 10$	$10 - 7 = 3$

$8 - 6 \quad 10 - 6 \quad 3 + 6$

$9 - 7 \quad 10 - 7 \quad 1 + 7$

$9 - 6 \quad 2 + 7 \quad 1 + 6$

$7 - 6 \quad 8 - 7 \quad 3 + 7$

28

Під деревом росте 7 грибів, а на пеньку — 9. Де більше грибів і на скільки?

29

різниця

$$9 - 3 = 6$$

зменшуване   від'ємник   різниця

Обчисли. Підкресли від'ємники.

$16 + 1$

$10 + 6$

$16 - 6$

$16 - 1$

$10 - 6$

$16 - 10$

30

Усно. Які числа відсутні в таблиці?

Доданок	20	50	30	50	40		
Доданок	30	50	60			30	40
Сума				60	80	60	90

31

Дев'ять грибів грають у піжмурки з грибником. Сім грибів він знашов. Скільки грибів ще ховається?

32 → $20 + 30 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square + 40 \rightarrow \square\square - 60 \rightarrow \square\square$

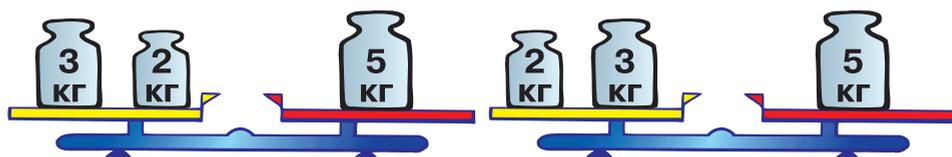
33 → Зайчик, мишеня і білочка утворювали число 9. Запишіть дії звірят у вигляді виразів. Обчисліть.

Чим відрізняються ці рівності?

34 → Чим відрізняються ці терези?

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

Числа можна додавати в будь-якому порядку.

Від перестановки доданків сума не змінюється.

35 → Накресли відрізки, переставивши їх місцями. Вимірй лінійкою, чи змінилась їх загальна довжина.

36 → Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 8 і 9. Знайди значення виразів.

$1 + 8 = 9$	$9 - 8 = 1$		
$2 + 8 = 10$	$10 - 8 = 2$	$1 + 9 = 10$	$10 - 9 = 1$

$$10 - 8$$

$$10 - 9$$

$$9 - 8$$

$$1 + 9$$

$$2 + 8$$

$$1 + 8$$

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.